

Valtuustoaloite NEPSY osaajien kouluttamiseksi varhaiskasvatukseen ja kouluihin

Kaupunginvaltuusto 07.02.2022 § 16

” Lisääntyneen tiedon ja ymmärryksen myötä neuropsykiatrisia haasteita tunnistetaan ja todetaan lapsilla nykyään enemmän kuin aiemmin. Diagnooseja ”nepsyillä” ovat mm. ADHD, ADD, autismikirjon häiriöt, kielenkehityksen erityisvaikeudet ja Touretten oireyhtymä.

Neuropsykiatriset haasteet liittyvät usein oppimisen, käytöksen, unen ja motoriikan haasteisiin. Lisäksi esiintyy myös mielialanvaihteluja, ahdistusta, pakko-oireisuutta sekä erilaisia aistiyliherkkyksiä.

Nepsy-haasteet vaikuttavat jokapäiväiseen elämään: niin sosiaaliseen vuorovaikutukseen, kielelliseen ja ei-kielelliseen viestintään, tunteiden säätelyyn ja oman toiminnan ohjaukseen. Oireiden voimakkuudet ja ilmiänsä vaihtelevat eri ihmisillä eri ympäristöissä. Kaikkia oireita ei esiinny kaikilla ja tämän vuoksi tuen muodot tulee miettiä yksilöllisesti, jokaisen omien tarpeiden mukaisesti. Nepsy-haasteet eivät kosketa vain lasta tai nuorta itseään, vaan myös hänen perheensä ja muut arjessa mukana olevat aikuiset, varhaiskasvatuksessa ja koulussa, tarvitsevat tukea ja tietoa, voidakseen parhaalla mahdollisella tavalla tukea lapsen toimintakykyä arjessa.

Ylöjärven Sos. dem. valtuustoryhmä esittää, että seuraavan kolmen vuoden aikana kouluihin ja varhaiskasvatuksen yksiköihin koulutetaan kaupungin tarjoaman täydennyskoulutuksen kautta vuosittain vähintään kymmenen ratkaisukeskeistä neuropsykiatrista valmentajaa siten, että koulutetut jakautuvat mahdollisimman tasaisesti eri yksiköihin.

Tällä noin 35000 euron vuosittaisella rahallisella panoksella lisätään kouluissa ja varhaiskasvatuksessa henkilöstön osaamista jaetun asiantuntijuuden kautta ja parannetaan haasteisiin annettavan tuen vaikuttavuutta. Samalla lisätään resursseja varhaiseen ennaltaehkäisevään tukeen, joka tulee tulevaisuudessa olemaan yksi kuntien tärkeimmistä tehtävistä.

Ylöjärven Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä ym.”

Päätös Kaupunginvaltuusto päätti lähettää em. valtuustoaloitteen kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Kaupunginhallitus 21.02.2022 § 67

Esittelijä Kaupunginjohtaja

Päätösehdotus Kaupunginhallitus päättää lähettää valtuustoaloitteen varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen vastuualueille lausuntoa varten.

Päätös Hyväksyttiin.

Kasvatus- ja opetuslautakunta 25.10.2022 § 113

Tässä valmistelutextissä lyhenteellä ”Nepsy” tarkoitetaan ratkaisukeskeinen neuropsykiatrinen valmentaja -koulutuksia.

Nepsy-valmentajakoulutus on koulutusyrittäjien ja -organisaatioiden kaupallinen tuote. Sitä myyvät markkinoilla lukuisat eri toimijat: yritykset, yrittäjät ja yhteisöt, mutta myös julkiset organisaatiot. Esimerkiksi yliopistojen täydennyskoulutusyksiköt järjestävät Nepsy-valmentajakoulutuksia osana avointen palvelujensa myyntitoimintaa.

Nepsy-valmentajakoulutukseen voi käytännössä hakeutua kuka tahansa asiasta kiinnostunut henkilö ilman pohjakoulutusvaatimuksia.

Neuropsykiatrinen valmennus ei ole Valviran valvoma toimintaa, eivätkä valmennustyössä käytettävät nimikkeet (esim. neuropsykiatrinen valmentaja tai nepsy-ohjaaja/-terapeutti) ole suojattuja ammattinimikkeitä.

Kuntien kasvatus- ja opetushenkilöstö on edellä todetun liiketoiminnan markkinoinnin keskeinen kohderyhmä.

Tällä hetkellä (syksy 2022) perusopetuksessa on noin kymmenen Nepsy-koulutettua valmentajaa. He työskentelevät lähinnä erityisluokanopettajien viroissa. Varhaiskasvatuksessa Nepsy-valmentajia on yksi ja ainakin yksi henkilö on parhaillaan valmentajakoulutuksessa.

Työnantaja ei välttämättä tiedä, jos työntekijä on suorittanut tai suorittamassa omalla kustannuksellaan ja ajallaan Nepsy-valmentajakoulutusta.

Nepsy-valmennuksen hinta vaihtelee. Kaudella 2022-23 valmennuksen hinnaksi ilmoitetaan yksityisen palvelutuottajien markkinoinnissa n. 2 000 €. Julkisten täydennyskoulutusorganisaatioiden myyntikoulutuksissa Nepsy-valmentajakoulutuksen hinta on kalliimpi, hieman alle 3 000 €.

Nepsy-valmentajakoulutuksessa opiskelun laskennallinen laajuus on yleisimmin 25-30 opintopistettä eli puoli opiskeluvuotta. Korkeakoulutuksessa yksi opintovuosi on n. 60 opintopistettä. Yksi opintopiste tarkoittaa laskennallisesti 27 tunnin ohjattua ja/tai itsenäistä opiskelua. Markkinoilta löytyy myös suppeita, esimerkiksi viiden opintopisteen Nepsy-kursseja.

Sekä varhaiskasvatuksessa että perusopetuksessa Nepsy-valmentajakoulutukselle on varmasti selkeää tarvetta. Tarve on todettavissa muun muassa erilaisen tuen tarpeessa olevien lasten ja nuorten määrien kehityksestä.

Samaan aikaan voidaan kuitenkin pohtia valmennuksen sisältöä myös kriittisesti. Nepsy-valmennukseen voi hakeutua kuka tahansa ilman pohjakoulutusta ja tämä varmasti säättää koulutuksen sisältöä.

Nepsy-valmentajakoulutuksen järjestäjien suuri määrä ja hajanaisuus sekä toiminnan kaupallisuus nostavat väkisin esiin kysymyksen koulutuksen laadusta.

Mitä aidosti uutta valmennuksen sisältö antaa esimerkiksi kasvatustieteiden maisterille (tutkinon laajuus 300 opintopistettä), joka on sen lisäksi suorittanut n. 60 opintopisteen erityisopettajan opinnot? Nepsy-kouluttajan omat opinnot saattavat olla suppeammat.

Yläluokkien lehtoreiden (7.-9. luokkien aineenopettajat) tilanne on täysin toinen. Aineenopettajien pedagogisten opintojen laajuus on hyvin suppea eli n. 60 opintopistettä. Heille Nepsy-valmentajakoulutuksesta voisi olla paljon hyötyä. Etenkin lehtoreiden kiinnostusta Nepsy-valmentajakoulutukseen tulisikin kartoittaa. Myös eri ohjaajatehtävissä työskentelevät kannattaisi ottaa mukaan mahdollisen kartoituksen piiriin.

Mikäli Nepsy-valmentajakoulutus annetaan vuosittain kymmenelle työntekijälle, koulutuksen ostokustannukset olisivat n. 30 000 €. Tässä oletuksena on, että koulutukset hankittaisiin yliopistojen täydennyskoulutusyksiköistä.

Opintomaksujen päälle tulevat muut kulut ovat suuret. Esimerkiksi yhden opettajan yhden päivän sijaistuksen kustannus soutuineen on 100-200 €. Sijaisten palkkauskulut kokonaisuutena riippuvat paljon siitä, mikä on koulutuksen lähikoulutuspäivien määrä ja sijainti kalenterissa.

Sijaiskulujen lisäksi maksettavaksi tulevat myös koulutukseen liittyvät matka-, majoitus- ja ravitsemuskustannukset.

Työnantajan kustantama koulutus ei juridisesti sido työntekijää työnantajaansa. Meiltä ilmaiseksi saatu Nepsy-valmentajakoulutus voi olla väylä päästä töihin toiselle työnantajalle, jonka toimipiste saattaa olla vaikkapa oman kodin lähellä. Työnantajan tulee tiedostaa myös tämä seikka, jos arvokasta koulutusta tarjotaan laajasti ja maksutta työntekijöille.

Yhtä hyvin on ajateltava myös niin, että Nepsy-valmentajakoulutuksen tarjoaminen työntekijöille vahvistaa Ylöjärven kaupungin positiivista työnantajaimagoa ja näin vetovoimaa hyvänä työpaikkana.

Esimerkkejä tunnettujen organisaatioiden Nepsy-valmentajakoulutuksista:
[Ratkaisukeskeinen neuropsykiatrinen valmentaja -koulutus \(25 op\) — Kokkolan yliopistokeskus Chydenius](#) (hintaa 1750 e + alv 24 %)

[Ratkaisukeskeinen neuropsykiatrinen valmentaja -koulutus 30 op – Tampereen kesäyliopisto](#) (hintaa 2795 e)

[Ratkaisukeskeinen neuropsykiatrinen valmentaja -koulutus 30 op – Tampereen kesäyliopisto](#) (vuonna 2023, hintaa 2845 e)

[NEPSY-Ratkaisukeskeinen neuropsykiatrinen valmentajakoulutus lasten, nuorten ja aikuisten parissa työskenteleville \(30 op\), 20.3.-27.10.2023 \(verkko\) 2100,00 € | JYVÄSKYLÄN KESÄYLIOPISTO \(kesayliopistopalvelut.fi\)](#) (verkkokoulutus, hintaa 2100 e)

Esittelijä	Sivistysjohtaja
Päätösehdotus	Kasvatus- ja opetuslautakunta päättää antaa lausuntonsa aloitteeseen edellä olevan selosteosan mukaisena.
Päätös	Hyväksyttiin keskustelun jälkeen.

Esittelijä Kaupunginjohtaja

Päätösehdotus Kaupunginhallitus päättää ehdottaa kaupunginvaltuustolle, että se hyväksyy kasvatus- ja opetuslautakunnan lausunnon vastauksena aloitteeseen.

Päätös Hyväksyttiin.

Talousjohtaja saapui kokoukseen tämän asian jälkeen klo 15.33.

Kaupunginvaltuusto 14.11.2022 § 129
141/12.00.02/2022

Liite 1. § 129 Äänestyslista

Kaupunginhallitus ehdottaa

Kaupunginvaltuusto hyväksyy kasvatus- ja opetuslautakunnan lausunnon vastauksena aloitteeseen.

Päätös Keskustelun kuluessa Päivi Stenman ehdotti, että aloite palautetaan valmisteluun. Jaana Heikkilä kannatti Stenmanin ehdotusta.

Koska oli tehty kannatettu ehdotus asian palauttamisesta valmisteluun, puheenjohtaja esitti suoritettavaksi äänestyksen sähköisessä kokousjärjestelmässä siten, että ne, jotka kannattavat Stenmanin ehdotusta asian palauttamisesta valmisteluun, äänestävät jaa ja ne, jotka kannattavat asian käsittelyn jatkamista äänestävät ei.

Äänestysesitys ja -tapa hyväksyttiin yksimielisesti.

Suoritettussa äänestyksessä annettiin 18 jaa-ääntä ja 33 ei-ääntä (§ 129 liite 1), joten puheenjohtaja totesi, että asian käsittely jatkuu. Kaupunginvaltuusto hyväksyi kaupunginhallituksen ehdotuksen.